

การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์
**Factor Analysis of Decision Making to further study in Vocational
Certificate students at Uttaradit Technological College**

เจริญขวัญ ด้านพัฒนานุรักษ์,
สุกัญญา รุจิเมธภาส และ หยกแก้ว กมลวรเดช
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

**Jaroenkwan Danpattananurak,
Sukunya Rujimethabhas and Yokkaew Kamolvoradej**
Uttaradit Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pinning@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ และ 2.) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ จำนวน 1,211 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเคราะห์และใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนรวมคิดเป็นร้อยละ 69.496 จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบจำนวน 86 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 1 ทักษะและความสนใจด้านอาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง 1 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 6 การลงมือปฏิบัติ โดยองค์ประกอบทักษะและความสนใจด้านอาชีพมีร้อยละความแปรปรวนที่มากที่สุดเท่ากับ 13.319 แสดงว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากที่สุด

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบ; การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ; ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

Abstracts

This research objectives are as follows, 1.) To analyze factors affecting decision making to further study in Vocational Certificate students and 2.) To study opinions of factors affecting decision making to further study in Vocational Certificate students at Uttaradit Technological College. Population used for the study are 1,211 current first to third year students, while sample size are 385 students. Tool for this research are questionnaires, analytical statistics using Exploratory Factor Analysis: EFA.

The study shows that factors affecting decision to enter Vocational education at Uttaradit Technological College can be classified into 6 factors with variance of 69.496%. From validity analysis of all 86 variables, the first factor is attitude and occupation of students. The second factor is college's brand image, followed by the third factor which is public relation. While the fourth factor is family and related personnel. The fifth factor is course outline and the last sixth factor is execution. The study shows attitude and occupation of students has the highest variance, calculated out to be 13.319, meaning it has the highest significant.

Keywords: Factor analysis; Decision making to further study; Vocational Certificate Students

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาทางด้านสายอาชีพประเภทอาชีวศึกษา นับว่ามีบทบาทสำคัญในการผลิตแรงงานฝีมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่น้อยกว่าการศึกษาสายสามัญ อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐที่มีการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพมากขึ้น ทั้งด้านเป้าหมายในการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ การรักษาเป้าหมายผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือการหาแนวทางเพิ่มสัดส่วนปริมาณผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อย่างไรก็ตาม สภาพสถานการณ์ตลาดแรงงานในประเทศไทยยังคงขาดแคลนทักษะสายวิชาชีพอยู่ มีดัชนี Vocational and technical skill-GTCI อยู่อันดับท้ายๆ คือ 89 จาก 119 ประเทศ รวมถึงขาดแคลนอาชีพที่ต้องการทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งมีความจำเป็นต่อการพัฒนาและสร้างนวัตกรรม แต่ประเทศไทยยังมีข้อได้เปรียบ คือ มีสัดส่วนของประชากรที่มีทักษะด้านดิจิทัลโดยเปรียบเทียบอยู่ในระดับที่น่าพอใจคือ 54.9% ใกล้เคียงกับญี่ปุ่น (50.8%) อังกฤษ (61%) และสูงสุดคือ เนเธอร์แลนด์ (77.4%) และสิงคโปร์ (77%) (เสาวณี จันทะพงษ์ และคณะ, 2564 : 34) ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับ (เสาวณี จันทะพงษ์, 2561 : ออนไลน์) กล่าวถึงปัญหาขาดแคลนแรงงานในประเทศไทยว่า การผลิตแรงงานที่มีทักษะไม่ตรงกับความต้องการของตลาด (Skill Mismatch) ทั้งในด้านจำนวนสาขาวิชาและคุณภาพแรงงาน แรงงานในภาคอุตสาหกรรมยุคใหม่ต้องเป็นคนมีทักษะทางวิชาชีพ และหากเรียนในระบบทวิภาคีที่มีคุณภาพที่มีการเรียนภาคทฤษฎีที่สอดคล้องต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการก็จะเป็นที่ที่ต้องการของตลาดแรงงานช่วยลดปัญหา Skill Mismatch ในตลาดแรงงานได้ และยิ่งกล่าวเสริมอีกว่า การศึกษาสายอาชีพซึ่งผลิตแรงงาน

ทักษะชั้นกลางและชั้นสูง ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานและเป็นแรงงานทักษะฝีมือที่สามารถสร้างและคิดค้นสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมนั้นกลับได้รับเงินสนับสนุนส่วนน้อย

ความต้องการแรงงานระดับท้องถิ่น ความต้องการแรงงานในระดับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย จังหวัดตาก พิจิตร โขทัย เพชรบูรณ์และอุตรดิตถ์ มีความสอดคล้องระหว่างอุปสงค์และอุปทานของแรงงาน แต่อย่างไรก็ตามในกรุงเทพมหานคร และอีกหลายจังหวัดในประเทศไทย พบปัญหาความไม่สอดคล้องเกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีอุปสงค์แรงงานมากกว่าอุปทานแรงงาน และแรงงานผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่ามีอุปสงค์แรงงานมากกว่าอุปทานแรงงานค่อนข้างมาก (กรมจัดหางาน, 2560 : ออนไลน์) จะเห็นได้ว่าความต้องการแรงงานระดับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจำนวนมากทั้งในระดับท้องถิ่น และในระดับประเทศ

วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ เป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสายอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2520 ปัจจุบันเปิดทำการเรียนการสอน 2 ระดับ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แบ่งเป็นประเภทวิชาพาณิชยกรรม มี 4 สาขา คือ สาขางานการบัญชี สาขางานการขาย สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขางานธุรกิจค้าปลีกร้านสะดวกซื้อ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มี 3 สาขา คือ สาขางานยานยนต์ สาขางานไฟฟ้ากำลัง และสาขางานอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แบ่งเป็นประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มี 4 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ประเภทวิชาอุตสาหกรรม มี 3 สาขา คือ สาขางานเทคนิคยานยนต์ สาขางานเครื่องกลไฟฟ้า และสาขางานอิเล็กทรอนิกส์ มีนโยบายมุ่งเน้นพัฒนาองค์กร บุคลากร และผลิตนักศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานอันเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนอนาคตของชาติ

จากสภาพความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงปัญหา และทิศทางการเลือกเรียนต่อสายอาชีพและได้ให้ความสำคัญ จึงสนใจศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ เพื่อให้ทางวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์จะได้นำผลการศึกษาดังกล่าวนี้ ไปวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ปรับกลยุทธ์ทางการตลาด ประชาสัมพันธ์และการแนะแนวการศึกษาต่อสายอาชีพ ตลอดจนพัฒนาส่งเสริมผู้เรียนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม จำนวน 1,211 คน (ข้อมูลจำนวนนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2564 ณ วันที่ 25 มิ.ย. 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนที่ตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Taro Yamane (Taro Yamane, 1967 อ้างอิงใน ไพศาล วรคำ, 2564 : 468) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 385 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3

ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 (ปวช.1)	502	160
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 (ปวช.2)	371	118
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 (ปวช.3)	338	107
รวม	1,211	385

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะคำถามซึ่งกำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าให้เลือกตอบและคำตอบแบบให้เติมโดยนักวิจัยและทีมงานจะเป็นผู้แจกแบบสอบถาม เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากนักเรียน โดยแบ่งเนื้อหาการสอบถามและดังนี้

การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2564 เกี่ยวกับองค์ประกอบการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ โดยแบ่งเนื้อหาของ แบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สาขาที่เลือกเรียนต่อ อาชีพผู้ปกครอง รายได้ครอบครัว ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม (ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาต้น)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามองค์ประกอบการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ โดยให้เลือกตอบเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขออนุญาตราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลคือการตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาองค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์

2. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์แนะแนว และอาจารย์ที่ปรึกษา เกี่ยวกับ วันและเวลาที่จะทำการส่งแบบสอบถาม และวันที่ขอรับข้อมูล เพื่อนำส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย

3. จัดส่งแบบสอบถามให้กับครูผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ในแต่ละกลุ่ม

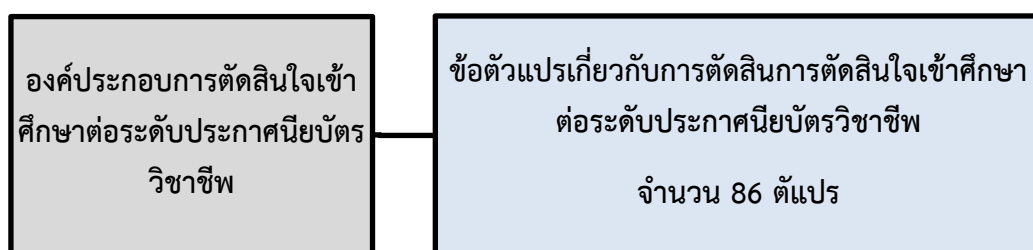
4. ติดตามแบบสอบถามส่วนที่ยังไม่ส่งคืนเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนและนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วยวิธีการทางสถิติเป็นค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และในการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ มีกรอบแนวคิดดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ พบว่า

1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.6 ส่วนใหญ่โรงเรียนเดิมเป็นโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่มัธยม ร้อยละ 64.9 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมเดิมอยู่ในระดับ 2.50-2.99 ร้อยละ 31.2 รองลงมาระดับ 3.00-3.49 ร้อยละ 29.1 และระดับ 2.00-2.49 ร้อยละ 22.1 ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีระดับการสูงสุดต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 82.9 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.8 รองลงมาอาชีพธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 22.3 และอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.4 ตามลำดับ และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระดับ ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน เป็นส่วนใหญ คิดเป็นร้อยละ 60.8

1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

จากการเก็บข้อมูลพบว่า การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มีค่าความแปรปรวนรวมคิดเป็นร้อยละ 69.496 จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบจำนวน 86 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 1 ทักษะและความสนใจด้านอาชีพ องค์ประกอบที่ 2 ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา องค์ประกอบที่ 3 การประชาสัมพันธ์ องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 6 การลงมือปฏิบัติ โดยองค์ประกอบทักษะและความสนใจด้านอาชีพ มีร้อยละความแปรปรวนที่มากที่สุดเท่ากับ 13.319 แสดงว่าส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากที่สุด

องค์ประกอบที่ 1 ทักษะและความสนใจด้านอาชีพ จำนวน 27 ข้อ ซึ่งมีค่าน้ำหนักตัวแปรในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.822 ถึง 0.363 ค่า Eigen value เท่ากับ 18.929 ค่าร้อยละความแปรปรวน เท่ากับ 22.010 องค์ประกอบนี้มีความสำคัญลำดับที่ 1 โดยข้อมีฐานเงินเดือนรองรับวุฒิการศึกษา มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ในขณะการตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากเพื่อนสนับสนุน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด และข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่า 0.80 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบสูงสุดมีอยู่ 3 ข้อ ได้แก่ มีฐานเงินเดือนรองรับวุฒิการศึกษา เป็นสายวิชาชีพที่สามารถหางานได้หลายทาง และเป็นสายวิชาชีพที่มีความจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

องค์ประกอบที่ 2 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา จำนวน 22 ข้อ โดยข้อวิทยาลัยมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ในขณะการเลือกเรียนเพราะใกล้บ้าน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด

องค์ประกอบที่ 3 การประชาสัมพันธ์ จำนวน 11 ข้อ โดยข้อที่ได้ข้อมูลวิทยาลัยจากครูแนะแนวที่สถานศึกษาเดิม มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด และข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่า 0.80 ในขณะที่ข้อศิษย์เก่ามีชื่อเสียงดึงดูดใจให้มาเรียน มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด

องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11 ข้อ โดยข้อที่รุ่นพี่แนะนำและชักชวนให้เรียนที่วิทยาลัยแห่งนี้ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด และข้อที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงกว่า 0.80 ในขณะการเลือกเรียนเพราะสภาพเศรษฐกิจทางบ้านของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ โดยข้อที่เป็นสายวิชาชีพที่ท้าทายความสามารถของตนเอง มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ในขณะที่ตัวแปรที่เป็นสายวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจครอบครัว มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด

องค์ประกอบที่ 6 การลงมือปฏิบัติ จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่ชอบเรียนปฏิบัติมากกว่าวิชาทฤษฎี มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้สูงสุด ในขณะที่ให้ความสำคัญกับวิชาที่ต้องลงมือปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนี้ต่ำสุด

2. ระดับความคิดเห็นขององค์ประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ พบว่า

ระดับความคิดเห็นของการเข้าศึกษาต่อสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.93$) โดยองค์ประกอบที่ 1 ทักษะและความสนใจด้านอาชีพมีระดับความคิดเห็นสูงที่สุดในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ในขณะที่องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้องมีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$)

องค์ประกอบที่ 1 ทักษะและความสนใจด้านอาชีพ โดยลำดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้าตรงกับความสนใจ ($\bar{X} = 4.25$) เลือกเรียนต่อเพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.22$) เลือกเรียนต่อเพื่อเรียนจบแล้วทำงานที่มีรายได้สูง ($\bar{X} = 4.22$)

องค์ประกอบที่ 2 ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา โดยลำดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรกคือ วิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากสังคม ($\bar{X} = 4.14$) วิทยาลัยมีความเก่าแก่ และมีประสบการณ์การดำเนินการที่ดี ($\bar{X} = 4.11$) วิทยาลัยเป็นสถานศึกษาที่มีการเรียนการสอนที่ดีได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 4.09$)

องค์ประกอบที่ 3 การประชาสัมพันธ์ โดยลำดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรกคือ มีทุนการศึกษาเยอะและหลากหลาย ($\bar{X} = 4.02$) เคยเห็นข้อมูลประชาสัมพันธ์จากสื่อช่องทางออนไลน์ (Social Media) ($\bar{X} = 4.00$) เคยเห็นกิจกรรมต่างๆ ของวิทยาลัยที่เข้าร่วมกับชุมชน และทำให้ชุมชน ($\bar{X} = 3.99$)

องค์ประกอบที่ 4 ด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ เลือกเรียนเพราะสภาพเศรษฐกิจที่บ้านของผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.44$) เลือกเรียนเพราะตามคำแนะนำของครูแนะแนวของแต่ละสถานศึกษาที่ไปแนะแนวที่โรงเรียน ($\bar{X} = 3.42$) ญาติ หรือพี่น้องเคยศึกษาที่วิทยาลัยแห่งนี้ ($\bar{X} = 3.34$)

องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยลำดับความคิดเห็น 3 ลำดับแรก คือ เป็นสายวิชาที่เป็นประโยชน์สามารถต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.12$) เป็นสายวิชาที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.10$) เป็นสายวิชาที่เปิดโลกทัศน์กว้างไกลแก่นักเรียนในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.09$)

องค์ประกอบที่ 6 การลงมือปฏิบัติ โดยลำดับความคิดเห็น 1 ลำดับแรก คือ ให้ความสำคัญกับวิชาที่ต้องลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.15$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบการตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือทัศนคติและความสนใจด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ ภักศุดา เสรีรัตน์ (2560 : 104) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการเลือกศึกษากลุ่มวิชาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1 วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ นักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชาชีพ เนื่องจากมีโอกาสหางานทำได้ง่าย รายได้สูง มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ สอดคล้องกับ ยุพา ไทยพิทักษ์ (2560 : ข) จากการประเมินระดับผลต่อการตัดสินใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธิตบริหารธุรกิจ หอนงจอก กรุงเทพมหานคร ด้านการตัดสินใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับ 1 นักเรียนมีความตั้งใจในการศึกษาต่อเพื่อไปประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาในระดับปวช. ซึ่งเป็นการวางอนาคตไว้ล่วงหน้าในการเข้าสู่ตลาดแรงงานก่อนจบปริญญาตรี และยังสัมพันธ์กับ พิรุณมิ แสงหิรัญ (2564 : 34) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยด้านแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ 1. แรงจูงใจ 2. ความเชื่อมั่นในการเรียนวิชาชีพ 3. ความสามารถในการศึกษาต่อ 4. ความสามารถในการประกอบอาชีพ และ 5. การเป็นที่ยอมรับและความต้องการของสังคม ภาพรวมส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนต้องการเน้นการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพที่สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง จากผลงานวิจัยข้างต้น

ส่วนองค์ประกอบหลักที่ 2 ภาพลักษณ์ขององค์กร ซึ่งนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์ วิทยาลัยเอกชนแห่งเดียวในจังหวัดอุตรดิตถ์ แม้จะไม่สอดคล้องกับ เตือนใจ อารีโรจนนุกุล (2559 : 37) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ พบว่า ปัจจัยสำคัญในลำดับแรกคือ ด้านชื่อเสียงและภาพลักษณ์ สถาบันเป็นปัจจัยแรกที่ทำให้ความสำคัญเช่นกัน ผลการศึกษาด้านหลักสูตรและคุณภาพของสถานศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีการสอนที่มีคุณภาพ มีสาขาวิชาที่น่าสนใจและวิชาสามารถเทียบโอนเข้ามหาวิทยาลัยได้ค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และณัชชา สุวรรณวงศ์ (2560 : 43) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นครราชสีมา (ระบบโควตา) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยฯ มีชื่อเสียงมายาวนานและมีความเป็นเลิศทางวิชาการซึ่งเป็นภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ อันจะช่วยให้เกิดการจดจำ การบอกถึงคุณลักษณะเด่นของมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้เข้ามาศึกษาและสำเร็จการศึกษาออกไปอีกทั้งยังเป็นมหาวิทยาลัยฯ ที่มีความ

เก่าแก่ มีชื่อเสียงและมีครู อาจารย์ที่เก่ง มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นมหาวิทยาลัย ๆ ที่สามารถผลิตนักเรียน นักศึกษาให้เป็นที่ยอมรับจากตลาดแรงงานหรือได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการ แม้ว่าองค์ประกอบทางด้านนักเรียนจะมีความสำคัญมาก แต่ภาพลักษณ์องค์กรควรเป็นหนึ่งในแนวทางในการพัฒนาของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นในสายตานักเรียนเพื่อผลักดันให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจศึกษาต่อ

การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนในปัจจุบันยังคงเลือกศึกษาต่อด้านสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ เนื่องจากทัศนคติทางการเรียนและค่านิยมของนักเรียนและผู้ปกครองยังคงมีความเชื่อในการศึกษาสายสามัญจะทำให้ผู้เรียนหางานได้ง่ายขึ้น มีความมั่นคงทางอาชีพ ดังนั้น ส่งผลทำให้ปัจจุบันผู้เรียนสายอาชีพศึกษามีแนวโน้มลดลงแต่ในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันอัตราการว่างงานเพิ่มมากขึ้น โดยตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานคุณภาพเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560 - 2579 ระบุว่า ต้องยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้สัมพันธ์กับความต้องการของสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากลและให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ทิศทางของการพัฒนากำลังคนตามยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยทราบองค์ประกอบที่เป็นเหตุในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนา การจัดการบริหารรวมทั้งการวางแผนด้านปัจจัยกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนที่กำลังตัดสินใจเลือกตัดสินใจเรียนสายอาชีพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดอุดรธานี ควรพิจารณานำองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบ และตัวแปรทั้ง 86 ตัวแปร เช่น ภาพลักษณ์สถานศึกษา ด้านประชาสัมพันธ์ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2. ด้านทัศนคติและความสนใจด้านอาชีพ

- 2.2 วิทยาลัยฯ ควรจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยเมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้ว นักเรียนสามารถเข้าปฏิบัติงานต่อในสถานประกอบการได้ทันที เพื่อเป็นการยืนยันต่อผู้ปกครองและบุคคลภายนอกว่าเรียนจบจากวิทยาลัยแล้วมีงานทำแน่นอน

- 2.2 วิทยาลัยฯ ควรจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานศึกษาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วสามารถมีโอกาสเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไปได้

3. ด้านภาพลักษณ์สถานศึกษาและการประชาสัมพันธ์

3.1 วิทยาลัยฯ ควรสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ทั้งในด้านความรู้ และการปฏิบัติตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมให้นักเรียนได้แข่งขันทักษะทางวิชาการและ วิชาชีพในทุกๆ ด้าน

3.2 วิทยาลัยฯ ควรจัดสัมมนาครูและแนะแนวจากสถานศึกษาเป้าหมาย ให้ทราบถึงการเรียนระดับ อาชีวศึกษาของวิทยาลัยฯ เพื่อให้ครูแนะแนวได้ประชาสัมพันธ์ต่อนักเรียนในสถานศึกษาของตนเอง

3.3 วิทยาลัยฯ ควรจัดแนะแนวตามสถานศึกษาเป้าหมายให้มากขึ้น พร้อมทั้งนำนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยฯ ออกแนะแนวด้วย เพื่อให้นักเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ได้รับการสนใจใน การเรียนต่อระดับอาชีวศึกษา

3.4 วิทยาลัยฯ ควรเพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์วิทยาลัยฯ ในทุกช่องทาง เช่น ทางโซเชียล มีเดีย และการเข้าไปประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อให้ชุมชน และสังคมได้เข้าถึงข้อมูลของวิทยาลัยฯ ได้มากขึ้น

3.5 วิทยาลัยฯ ควรปรับปรุงสภาพแวดล้อม ความพร้อมของอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ตลอดจน คุณภาพการให้บริการในด้านต่างๆ ภายในวิทยาลัยฯ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้ผู้รับบริการได้รับความ ประทับใจมากยิ่งขึ้น

3.5 วิทยาลัยฯ ควรพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นในทักษะด้าน การประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ และต่อยอดในการทำงานในอนาคต

4. องค์ประกอบด้านครอบครัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4.1 รุ่นพี่เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียนที่สุด ดังนั้น วิทยาลัยฯ ควรใช้รุ่นพี่ที่ ประสบความสำเร็จทั้งในแง่การเรียนต่อและการทำงานในการสื่อสารเกี่ยวกับวิทยาลัยฯ ในสื่อประชาสัมพันธ์ และการแนะแนวตามสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอาชีวะและประโยชน์ต่อผู้สนใจ จึงขอ เสนอแนะ

1. ขอบเขตในการศึกษาในครั้งต่อไปควรกำหนดกลุ่มประชากรนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยอาชีวะ อื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการเปรียบเทียบ

2. ควรมีการศึกษาเรื่ององค์ประกอบในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 เปรียบเทียบกับการตัดสินใจศึกษาต่อสายสามัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมจัดหางาน กองบริหารงานข้อมูลตลาดแรงงาน. (2560). ยุทธศาสตร์ การแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนแรงงาน พ.ศ. 2560 – 2564. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/498391d8154f6237d5db6b423d5f1b85.pdf
- ณัชชา สุวรรณวงศ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน นครราชสีมา (ระบบโควตา) ประจำปีการศึกษา 2560. รายงานงานบริหารงานทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- เตือนใจ อารีโรจนนกุล. (2559). เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ. วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.
- พิรภูมิ แสงหิรัญ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจสมุทรปราการ. วิทยาลัยปรัชญาและการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- ไพศาล วรคำ. (2564). การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 12). มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.
- ภักสุตา เสรีรัตน์. (2560). ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ยุพา ไทยพิทักษ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ หนองจอก กรุงเทพมหานคร. วิทยาลัยอาชีวศึกษาศาสนบริหารธุรกิจ เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสาวณี จันทะพงษ์. (2561). การศึกษาสายอาชีพ (1): เส้นทางเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.eef.or.th/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%B5%E0%B8%9E1/>
- เสาวณี จันทะพงษ์ และคณะ. (2564). Upskill & Reskill: วัคซีนสร้างภูมิคุ้มกันให้ “แรงงานชนะ” ในโลกทำงานยุคดิจิทัล. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_2Mar2021.aspx#ref